

Besiddere af Bygninger, at man paalagde dem Byrder, der i Virkeligheden var Konfiskation af deres Ejendomme. Det er jo klart, at hvis dette Raisonnement var fuldt ud rigtigt, saa var man forhindret fra overhovedet at lægge Skat paa ny Ejendomme; thi hver Gang man gør det, vil man efter det komme til at konfiskere en Del af Ejendommens Værdi. Jeg tror nu ikke, at en ny Stat vil virke paa den Maade, at Ejendommen, i det samme som Skatten bliver paalagt, skulde tabe i Værdi et Kapitalbeløb svarende til Skatten. Der er saa meget andet, der bestemmer en Ejendoms Værdi, Beliggenhed, Trangen til at købe eller erhverve Ejendom, at dette kun er et af de Momenter, der tjene til at bestemme Værdien. Man maa huske vel paa, at den Skat, som der er Tale om her, rammer ogsaa Nybygninger. Det vil altsaa ikke være muligt gennem en Nybygning at erhverve en Ejendom billigere end ved Køb af den ældre. Men selvfølgelig, nogen Betydning faar det. Jeg skal imidlertid over for dette Raisonnement tillade mig at minde om, hvorledes det er gaaet i mange af de Kommuner, som jeg tidligere har talt om. Der er jo Hartkornskatten steget Aar for Aar. Ganste vist maa Ejerne af Hartkornet finde sig i, at Hartkornskatten stiger, naar de kommunale Afgifter stige i samme Forhold, men det, der har bragt Hartkornskatten til at stige, har jo ikke været de samme Omstændigheder, som gør sig gældende over for Kommunerne som Helhed, nemlig en almindelig Stigning i Udgifter, men det har været Bebyggelse, der er noget ganske abnormt i Forhold til Kommunens hele tidligere Liv. Det er den fremmede Bebyggelse, der tvinger sig ind i Kommunerne og derigennem tvinger Hartkornskatten op Aar for Aar. Kan man da nu sige, at den Stigning, som Hartkornet saaledes undergaar, ogsaa repræsenterer en Kapitalforringelse af Jordbruget, svarende til det 25-dobbelte Beløb af Stigningen? Det er man selvfølgelig ikke berettiget til. Men i alt Fald er denne Stigning en god Grund til at søge at skaffe Hartkornet en Lettelse, og jeg kan ikke se nogen anden Maade at gøre det paa end netop ved at ramme det onde, der har fremkaldt den stærke Stigning i Hartkornskatten, altsaa ramme den indvandrede Bebyggelse. Det ærede Medlem fra Frederiksberg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) indvendte imod Lovforslaget, at Skatten var sat i Forhold til Forsikringsværdien, medens han mente, den maatte sættes i Forhold til Bygningens Nytteværdi. Hvis det var muligt, at man

til enhver Tid kunde vide bestemt, hvor stor en Bygnings Nytteværdi var, vilde det ganske vist være heldigt og rigtigt, om man kunde sætte Skatten i Forhold dertil, men man maa med Hensyn til Nytteværdien jøndre vel mellem den almindelige Nytteværdi, den Værdi, Bygningen har i og for sig, og den specielle Nytteværdi, som Bygningen faar paa Grund af Individets Evne til at udnytte den. Naar man taler om en Fabriks Nytteværdi, er Bygningen kun en Del af den Kapital, der er anbragt i Fabriksvirksomheden. Ved Siden deraf staar den øvrige Driftskapital og frem for alt Fabrikantens egen Dygtighed. Fabrikens Udbytte er altsaa Udbyttet af alle disse Kræfters samlede Virksomhed og Bygningen som sagt kun en Del deraf. Jeg tror ikke, det vil være muligt at grunde en Skat paa Nytteværdien af Bygningerne paa anden Maade end netop ved at opfatte den som det almindelige Udbytte af den Kapital der er anbragt i Bygningen, saaledes som sket her. Man har indvendt mod Lovforslaget, at det er et for voldsomt Indgreb i Ejendomsretten til de Bygninger, der i Fremtiden vilde blive belastede med Skat. Ja, Lovforslaget stærer selvfølgelig godt ind og vil man udrette noget kan man ikke gøre det anderledes; man kan ikke stige en Hjælp til Hartkornet, uden at den tages et andet Steds fra. Der er nogle andre, som maa træde til og hde det Beløb, som Hartkornet skal lettes for, saa den Indvending, at Lovforslaget angiver noget stærkt, er i og for sig ikke af den Slags, som man skal holde for stærkt paa. Men alligevel skal jeg indrømme, at det jo er en Skønsag, hvor voldsomt man vil gaa til Værks. Og skulde der være Stemning for at sætte en Overgangstid saaledes, at man først lader Loven træde i fuld Virksomhed efterhaanden, er det noget af det, hvormod der kan forhandles. Det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (S. Scavenius) mente, at der ind under Lovforslaget vilde falde forskellige Bygninger, som burde indtages derfra. Han nævnte i saa Henseende Boliger for Husmænd og Fiskere og mente, at Frihedsafdraget i Følge Lovforslagets § 5 skulde sættes op mindst til 1500. Det ærede Medlem for Njebenhavns 4de Valgkreds (Scharling) nævnte i saa Henseende 2000. Jeg skal dertil kun sige, at naar man har sat Frihedsafdraget til 1000, er det, fordi der maa lægges særlig Vægt ogsaa paa det Afdrag, der hyderligere maa lægges til derved, at det Hartkorn, der hviler paa Grunden, trækkes fra, og det er ikke saa lidt. Tage vi en Husmandsloed med et